OMAVALVONTASUUNNITELMA

PERHEKOTI VILLA TYYNI

10.8.2026

Savitie 11

90440 Kempele

SISÄLLYS

1. YLEISTÄ ... 3
2. PALVELUN TUOTTAJAA JA PALVELUYKSIKKÖÄ KOSKEVAT TIEDOT ... 4
3. TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET ... 5
   3.1 Toiminta-ajatus ... 5
   3.2 Arvot ja toimintaperiaatteet ... 6
4. OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA ... 6
   4.1 Omavalvonnan vastuuhenkilöt ... 7
   4.2 Henkilöstön osallistuminen omavalvonnan toteuttamiseen ... 7
   4.3 Omavalvonnan toteuttamisen seuranta ja arviointi ... 8
5. RISKIENHALLINTA JA KORJAAVAT TOIMENPITEET ... 10
   5.1 Tilat ... 10
   5.2 Lapset ja heidän verkostonsa ... 11
   5.3 Perhekotivanhemmat ja työntekijät ... 11
   5.4 Toiminnan taloudellinen tilanne ... 11
   5.5 Tietosuojariskit ... 11
   5.6 MUUT ASIAKAS- JA TOIMINTATURVALLISUUDEN RISKIT ... 12
6. HENKILÖSTÖ ... 13
7. TOIMITILAT, VÄLINEET JA TURVALLISUUS ... 15
8. LASTEN ASEMA JA OIKEUDET ... 17
9. ASIAKASTYÖN LAADUN VARMISTAMINEN ... 20
10. ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY JA TIETOSUOJA ... 23
11. OSTOPALVELUT JA ALIHANKINTA ... 25

1. YLEISTÄ

Tämä on Perhekoti Villa Tyynin palveluyksikkökohtainen omavalvontasuunnitelma. Suunnitelma kattaa Perhekoti Villa Tyynissä tuotettavan ammatillisen perhehoidon. Omavalvontasuunnitelma toimii henkilöstön päivittäisen työn sekä palvelujen laadun, asianmukaisuuden ja asiakasturvallisuuden varmistamisen työvälineenä.

Omavalvontasuunnitelman laatimisesta, toteutumisen seurannasta, päivittämisestä ja julkaisemisesta vastaavat Petra Petrelius-Tikkala ja Heikki Tikkala. Henkilöstö osallistuu suunnitelman laatimiseen, arviointiin ja päivittämiseen.

Uusi työntekijä perehdytetään omavalvontasuunnitelmaan työsuhteen alkaessa. Suunnitelmaan tehdyt olennaiset muutokset käydään henkilöstön kanssa läpi, ja ajantasainen suunnitelma on henkilöstön saatavilla koko ajan.

Omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävänä Perhekoti Villa Tyynissä sekä perhekodin verkkosivuilla. Suunnitelman ajantasaisuutta arvioidaan säännöllisesti ja sitä päivitetään viivytyksettä toiminnan, palvelujen laadun tai asiakasturvallisuuden muuttuessa.

2. PALVELUN TUOTTAJAA JA PALVELUYKSIKKÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

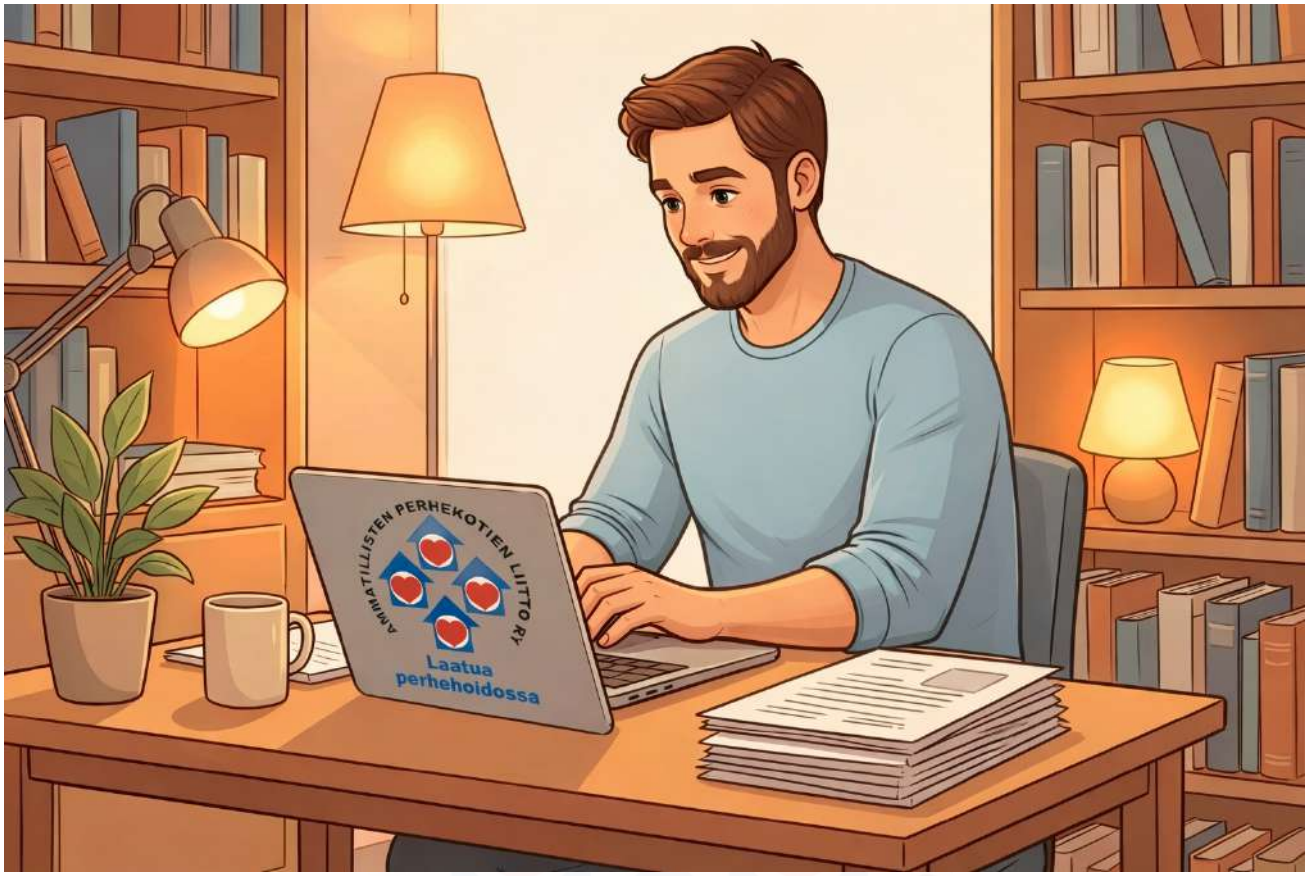

Palveluntuottaja: Perhekoti Pesusieni Oy
Y-tunnus: 3136062-3
Palveluyksikkö: Perhekoti Villa Tyyni
Osoite: Savitie 11, 90440 Kempele
Puhelin: 044 235 7720
Sähköposti: perhekoti@villatyyni.fi
Palveluyksikön vastuuhenkilö: Petra Petrelius-Tikkala

Perhekoti Pesusieni Oy on vuonna 2020 perustettu yksityinen sosiaalipalvelujen tuottaja. Yrityksen ylläpitämä Perhekoti Villa Tyyni on seitsemänpaikkainen ammatillinen perhekoti, jossa tuotetaan ympärivuorokautista ammatillista perhehoitoa alle 18-vuotiaille lapsille. Palvelua tuotetaan hyvinvointialueiden kanssa tehtyjen sopimusten perusteella.

Yrityksen omistajat ja vastuuhenkilöt ovat Heikki Tikkala ja Petra Petrelius-Tikkala. Heikki Tikkala toimii yrityksen toimitusjohtajana ja Petra Petrelius-Tikkala toimii palveluyksikön vastuuhenkilönä ja vastaavana ohjaajana.

Palveluyksikön sijaintihyvinvointialue: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (Pohde).

3. TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

3.1 TOIMINTA-AJATUS

Perhekoti Villa Tyynin toiminta-ajatuksena on tarjota huostaanotetuille, kiireellisesti sijoitetuille sekä avohuollon tukitoimena sijoitetuille alle 18-vuotiaille lapsille turvallinen, kodinomainen ja heidän yksilöllisiin tarpeisiinsa vastaava kasvuympäristö.

Hoito, kasvatus ja huolenpito perustuvat lapsen etuun, yksilölliseen asiakassuunnitelmaan sekä lapsen ikä- ja kehitystason huomioon ottamiseen. Tavoitteena on turvata lapsen tasapainoinen kehitys, terveys, hyvinvointi, turvallisuus ja läheiset ihmissuhteet.

Perhekodissa ylläpidetään mahdollisimman tavallista ja ennakoitavaa arkea. Lasta tuetaan koulunkäynnissä, harrastuksissa, sosiaalisissa suhteissa, terveellisissä elämäntavoissa ja vähitellen lisääntyvässä itsenäistymisessä. Lapsen yhteydenpitoa vanhempiinsa, sisaruksiinsa ja muihin hänelle läheisiin henkilöihin tuetaan asiakassuunnitelman ja viranomaispäätösten mukaisesti.

Lapsen hoidossa ja kasvatuksessa tehdään yhteistyötä hänen vanhempiensa, huoltajiensa, asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, koulun, terveydenhuollon sekä muiden lapsen palvelukokonaisuuteen kuuluvien tahojen kanssa.

3.2 ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

- **Yksilöllisyys**

  Jokainen lapsi kohdataan yksilönä ja hänen tarpeensa, vahvuutensa, mielipiteensä, taustansa sekä ikä- ja kehitystasonsa otetaan huomioon.

- **Kodinomaisuus**

  Lapselle tarjotaan mahdollisuus elää mahdollisimman tavallista, turvallista ja ennakoitavaa arkea kodinomaisessa ympäristössä.

- **Turvallisuus**

  Lapsen fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja emotionaalista turvallisuutta edistetään ennakoivalla työskentelyllä, pysyvillä ihmissuhteilla, yhteisesti sovituilla toimintatavoilla ja riittävällä aikuisen läsnäololla.

- **Tulevaisuussuuntautuneisuus**

  Lasta tuetaan asettamaan tavoitteita, tunnistamaan omia vahvuuksiaan, harjoittelemaan vastuullisuutta sekä valmistautumaan tulevaisuuteen ja itsenäiseen elämään.

Toiminnassa noudatetaan avoimuutta, rehellisyyttä, yhdenvertaisuutta ja lapsen edun ensisijaisuutta. Haasteisiin etsitään ratkaisuja yhteistyössä lapsen, hänen läheistensä ja ammatillisen verkostonsa kanssa.

Toimintaperiaatteena on tarjota lapselle turvallinen kasvuympäristö. Keskiössä kodinomaisuus ja pysyvät aikuiset, selkeä päivärytmi ja ennakoitavuus. Lapsen yksilöllisyyden huomioiminen ja tukeminen toimimaan ja elämään osana yhteisöä hyväksyen ja kunnioittaen toistemme erilaisuuden. Tukea lapsen kykyä selviytyä eteen tulevista haasteista ja kykyä mennä eteenpäin elämässä sekä vastuun oppimista. Yhteistyön tekeminen lapselle tärkeiden tahojen kanssa lapsen etu edellä. Toimitaan avoimesti ja rehellisesti ja vastoinkäymisissä pyritään yhteistyössä löytämään mahdollisimman hyviä ja toimivia ratkaisuja.

LOISTO-toimintamalli

Perhekodissa valmistellaan LOISTO-toimintamallin käyttöönottoa. Mallin tavoitteena on edistää lasten aivoterveyttä ja vahvistaa ratkaisukeskeistä kasvatusta. Malli perustuu aivoterveyttä, ratkaisukeskeisyyttä ja positiivista psykologiaa koskevaan tietoon. Toimintamallin opasta on valmisteltu yhdessä lasten kanssa työpajatyöskentelyä ja erilaisia osallisuuden menetelmiä käyttäen.

Toimintamallissa käsitellään muun muassa ihmissuhteita, ravintoa, liikuntaa, luontosuhdetta, koulunkäyntiä, päihteitä ja ruutuaikaa. Tavoitteena on tukea lapsen, hänen läheistensä ja perhekodin välistä kasvatuksellista yhteistyötä ja yhteisten tavoitteiden muodostamista.

4. OMAVALVONNAN TOTEUTTAMINEN JA SEURANTA

Omavalvonnalla varmistetaan ennakoivasti, toiminnan aikana ja jälkikäteen, että Perhekoti Villa Tyynin palvelut ovat laadukkaita, asianmukaisia ja turvallisia. Omavalvonta on osa palveluyksikön päivittäistä toimintaa, johtamista, riskienhallintaa ja henkilöstön työtä.

Omavalvonta perustuu muun muassa lasten ja läheisten palautteeseen, henkilöstön havaintoihin, asiakassuunnitelmien toteutumisen seurantaan, kirjaamisiin, haitta- ja vaaratapahtumien käsittelyyn, henkilöstön riittävyyden seurantaan sekä toimintaa koskevien suunnitelmien ja ohjeiden säännölliseen arviointiin.

Havaitut epäkohdat, puutteet ja riskit käsitellään viivytyksettä. Niiden perusteella päätetään tarvittavista korjaavista toimenpiteistä, vastuuhenkilöistä ja toteuttamisaikataulusta. Korjaavien toimenpiteiden toteutuminen ja vaikuttavuus tarkistetaan sovittuna ajankohtana.

4.1 OMAVALVONNAN VASTUUHENKILÖT

Luvanvaraisessa perhehoidossa toteutamme omavalvontaa, jonka tehtävät on jaettu nimetyille vastuuhenkilöille. Päävastuu omavalvonnasta on toiminnan vastuuhenkilöillä.

Tässä omavalvontasuunnitelmassa on sovittu suunnitelman käytännön täytäntöönpanosta, vastuunjaosta ja vastuuhenkilöistä.

Omavalvonnan vastuut

- Palveluyksikön vastuuhenkilö ja vastaava ohjaaja: Petra Petrelius-Tikkala
- Toimitusjohtaja: Heikki Tikkala
- Omavalvonnan vastuuhenkilöt: Petra Petrelius-Tikkala ja Heikki Tikkala
- Turvallisuudesta vastaava henkilö: Heikki Tikkala
- Lääkehoidosta ja lääkehoitosuunnitelman toteutumisesta vastaava henkilö: Petra Petrelius-Tikkala
- Lääkinnällisistä laitteista vastaava henkilö: Petra Petrelius-Tikkala
- Taloushallinnosta vastaava henkilö: Heikki Tikkala
- Valmius- ja jatkuvuudenhallinnasta vastaava henkilö: Heikki Tikkala

Palveluyksikön vastuuhenkilö johtaa palvelutoimintaa ja valvoo, että toiminta täyttää sille lainsäädännössä, viranomaismääräyksissä, sopimuksissa ja palveluyksikön omissa ohjeissa asetetut vaatimukset. Vastuuhenkilö seuraa muun muassa henkilöstön riittävyyttä ja osaamista, asiakasturvallisuutta, suunnitelmien toteutumista, palautteita sekä haitta- ja vaaratapahtumia.

4.2 HENKILÖSTÖN OSALLISTUMINEN OMAVALVONNAN TOTEUTTAMISEEN

Perhekodissa on perehdytyskansio. Perehdytyskansio on tarkoitettu henkilökunnalle ja sijaisille. Perhekoti Villa Tyynin perehdytyskansio on aina saatavilla keittiössä. Perehdytyskansio sisältää mm. tärkeitä yhteystietoja, toimintayksikön säännöt sekä varautumis-pelastus-, lääkehoito- ja tietoturvasuunnitelmat. Henkilöstön ensiapuosaamisesta huolehditaan ja ensiapukoulutusten voimassaoloa seurataan.

Omavalvontasuunnitelma on nähtävillä erillisessä kansiossa. Työntekijät perehtyvät siihen ja ottavat kantaa sen ajantasaisuuteen. Omavalvontasuunnitelmaa kehitetään, toteutetaan ja arvioidaan käytännössä ja sitä päivitetään aina tarvittaessa. Työtapojen arviointia tehdään päivittäin työyhteisössä.

Henkilöstö perehdytetään omavalvonnan tarkoitukseen, sisältöön ja käytännön toteuttamiseen. Henkilöstö osallistuu riskien tunnistamiseen, palautteiden ja poikkeamien käsittelyyn sekä toiminnan kehittämiseen. Omavalvontasuunnitelman

muutokset käydään henkilöstön kanssa läpi työyhteisön palavereissa ja tarvittaessa erillisessä perehdytyksessä. Perehdytys ja suunnitelman muutosten käsittely dokumentoidaan.

4.3 OMAVALVONNAN TOTEUTTAMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Omavalvontasuunnitelman ajantasaisuutta seurataan jatkuvasti. Suunnitelma tarkistetaan kokonaisuutena vähintään kerran vuodessa ja päivitetään viivytyksettä aina, kun toiminnassa, palvelujen laadussa, henkilöstössä, toimitiloissa, riskeissä tai asiakasturvallisuudessa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Omavalvontasuunnitelman toteutumisesta laaditaan selvitys vähintään neljän kuukauden välein. Selvityksessä kuvataan keskeiset seurannan tulokset, havaitut puutteet sekä tehdyt ja suunnitellut korjaavat toimenpiteet. Selvitys ja sen perusteella tehdyt muutokset julkaistaan perhekodin verkkosivuilla ja pidetään julkisesti nähtävänä palveluyksikössä.

Seurannasta, selvityksen laatimisesta ja julkaisemisesta vastaavat Petra Petrelius-Tikkala ja Heikki Tikkala.

Omavalvontasuunnitelman toteutumista arvioidaan henkilöstön kanssa vähintään neljän kuukauden välein eli tammi–huhtikuun, touko–elokuun ja syys–joulukuun ajalta. Arvioinnista vastaa toiminnan vastuuhenkilö. Arvioinnissa käydään läpi tehdyt havainnot, saadut palautteet, tapahtuneet poikkeamat, havaitut kehittämistarpeet sekä aikaisemmin sovittujen korjaavien toimenpiteiden toteutuminen ja vaikuttavuus.

Jokaisesta neljän kuukauden seurantajaksosta laaditaan kirjallinen seurantaraportti. Raporttiin kirjataan arviointijakso, arviointiin osallistuneet henkilöt, keskeiset havainnot, havaitut puutteet ja riskit, päätetyt korjaavat toimenpiteet, vastuuhenkilöt ja määräajat sekä aikaisempien toimenpiteiden toteutuminen. Jos seurannassa ei ole havaittu puutteita tai muutostarpeita, myös tämä kirjataan raporttiin.

Seurannan perusteella tarvittavat muutokset tehdään omavalvontasuunnitelmaan ilman aiheetonta viivytystä. Suunnitelma päivitetään myös aina, kun toiminnassa, palvelun laadussa, asiakasturvallisuudessa, henkilöstössä, toimitiloissa tai toimintaa koskevissa ohjeissa tapahtuu olennainen muutos.

Omavalvontasuunnitelmaan tehdyt muutokset dokumentoidaan muutosluetteloon, johon kirjataan muutoksen päivämäärä, muutettu kohta, muutoksen sisältö ja muutoksen hyväksynyt henkilö. Henkilöstölle tiedotetaan suunnitelmaan tehdyistä muutoksista, ja tarvittava perehdytys dokumentoidaan.

Ajantasainen ja hyväksytty omavalvontasuunnitelma julkaistaan Perhekoti Villa Tyynin verkkosivuilla osoitteessa villatyyni.fi ja pidetään lisäksi nähtävillä perhekodissa. Omavalvonnan seurannassa tehdyt keskeiset havainnot sekä niiden perusteella toteutetut tai päätetyt korjaavat toimenpiteet julkaistaan Perhekoti Villa Tyynin verkkosivuilla vähintään neljän kuukauden välein.

Julkaistavat asiakirjat eivät sisällä lasten, heidän läheistensä, työntekijöiden tai muiden henkilöiden henkilötietoja, salassa pidettäviä tietoja tai sellaisia yksityiskohtaisia tietoja, joiden perusteella henkilö olisi tunnistettavissa.

Omavalvontaa tukevat suunnitelmat ja toimintaohjeet

- Omavalvontasuunnitelma
- Pelastussuunnitelma
- Poistumisturvallisuusselvitys
- Lääkehoitosuunnitelma
- Karkaamissuunnitelma
- Ohje luvatta poistumisen varalle

- Tallentava kameravalvontajärjestelmä (rekisteriseloste) yksikön piha-alueella
- Securitas vartijan kutsuhälytysjärjestelmä
- Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus tiedote
- Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Edellä mainitut toimintaohjeet ja suunnitelmat löytyvät perehdyttämiskansiosta.

5. RISKIENHALLINTA JA KORJAAVAT TOIMENPITEET

Perhekoti Villa Tyynin riskienhallinnasta vastaavat Petra Petrelius-Tikkala ja Heikki Tikkala. Henkilöstö osallistuu riskien tunnistamiseen ja arviointiin osana päivittäistä työtä, työyhteisön palavereita, perehdytystä sekä haitta- ja vaaratapahtumien käsittelyä.

Riskien arvioinnissa tarkastellaan riskin toteutumisen todennäköisyyttä, mahdollisten seurausten vakavuutta sekä käytössä olevien hallintakeinojen riittävyyttä. Keskeisille riskeille määritellään ehkäisevät toimenpiteet, vastuuhenkilö ja seuranta. Riskinarviointi tarkistetaan säännöllisesti ja aina toiminnan tai olosuhteiden olennaisesti muuttuessa.

Työntekijä ilmoittaa havaitsemastaan riskistä, epäkohdasta, haittatapahtumasta tai läheltä piti -tilanteesta viipymättä toiminnan vastuuhenkilölle. Tilanne dokumentoidaan, selvitetään ja käsitellään asianosaisten sekä tarvittaessa koko henkilöstön kanssa. Korjaaville toimenpiteille nimetään vastuuhenkilö ja toteuttamisaikataulu. Toimenpiteiden vaikuttavuus arvioidaan jälkikäteen.

5.1 TILAT

Toimitilojen riskit on tunnistettu, ja niitä ehkäistään ennakoivilla toimenpiteillä ja toimintaohjeilla. Pelastussuunnitelmassa määritellään tilojen asianmukainen varustus ja turvallisuuskäytännöt sekä toiminta vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelma sisältää poistumisturvallisuusselvityksen. Pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuusselvitys tarkistetaan niihin sovellettavien vaatimusten mukaisesti ja aina toiminnan tai olosuhteiden olennaisesti muuttuessa. Ennaltaehkäisevät toimenpiteet ja tarkastusajankohdat on määritelty pelastussuunnitelmassa.

Tilojen turvallisuutta arvioidaan myös osana päivittäistä toimintaa.

5.2 LAPSET JA HEIDÄN VERKOSTONSA

Lasten yksilölliseen tilanteeseen, terveydentilaan, toimintakykyyn tai käyttäytymiseen voi liittyä ennakoimattomia tilanteita, jotka saattavat vaarantaa lapsen itsensä, muiden henkilöiden tai omaisuuden turvallisuuden. Myös lapsen läheisten tai muiden ulkopuolisten henkilöiden toimintaan voi liittyä uhkaavia tai turvallisuutta vaarantavia tilanteita.

Riskejä ehkäistään tutustumalla lapsen taustatietoihin ja asiakassuunnitelmaan, arvioimalla yksilölliset tuen ja valvonnan tarpeet, sopimalla ennakoivista toimintatavoista sekä ylläpitämällä riittävää henkilöstön läsnäoloa. Uhkaavat tilanteet käsitellään jälkikäteen ja niiden perusteella tarvittavia suunnitelmia ja toimintatapoja päivitetään.

5.3 PERHEKOTIVANHEMMAT JA TYÖNTEKIJÄT

Riskien hallinta on jokapäiväistä toimintaa, jonka tarkoituksena on vähentää riskejä ja niistä aiheutuvia vahinkoja. Siihen sisältyy arviointia, suunnittelua ja käytännön tekoja, johon osallistuvat perhekotivanhempien lisäksi työntekijät.

Perhekotivanhemmat vastaavat omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä ja siitä, että kaikilla on riittävästi tietoa turvallisuusasioista. Perhekotivanhempien lisäksi työntekijät osallistuvat riskien kartoittamiseen, arviointiin ja omavalvontasuunnitelman laatimiseen sekä turvallisuutta lisäävien toimenpiteiden toteuttamiseen.

Henkilöstön toimintaan voi liittyä inhimillisiä virheitä, osaamispuutteita, tiedonkulun katkeamista tai ohjeiden vastaisia toimintatapoja. Näitä riskejä ehkäistään huolellisella rekrytoinnilla, perehdytyksellä, selkeillä vastuualueilla, henkilöstön osaamisen seurannalla, täydennyskoulutuksella ja avoimella ilmoituskulttuurilla. Tätä varten perhekodilla on voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus. Perhekotityötä tekevät ihmiset voivat sairastua tai kohdata tapaturmia ja ovat täten poissa työntekijävahvuudesta. Työntekijän poissaolo vaikuttaa aina perhekodin toimintaan. Perhekotivanhemman vakava sairaus on toiminnan suurimpia riskejä. Sairauksien varalta perhekodilla on voimassa olevat työntekijöiden ja yrittäjän tapaturmavakuutukset sekä sairauskuluvakuutukset.

5.4 TOIMINNAN TALOUDELLINEN TILANNE

Perhekoti Pesusieni Oy:llä on ajantasainen kirjanpito sekä asianmukaiset tilinpäätösasiakirjat ja tilintarkastukset. Yritys ottaa taloussuunnittelussaan huomioon asiakaspaikoissa tapahtuvat muutokset ja pitää toimintansa kasvun realistisena ja hallittuna. Yritys hoitaa maksuvelvoitteensa määräaikojen mukaisesti.

5.5 TIETOSUOJARISKIT

Perhekoti Villa Tyynissä henkilötietoja käsitellään voimassa olevan tietosuojalainsäädännön mukaisesti. Kaikki asiakaskohtainen dokumentointi tehdään sähköiseen Nappula-asiakastietojärjestelmään, jonka puitteissa asiakastietoja säilytetään turvallisesti. Kaikki henkilötietoja sisältävä ja muu tietosuojamateriaali säilytetään lukitussa kaapissa. Hävitettävä aineisto toimitetaan asianmukaisesti tietoturvamateriaalin hävitykseen tai tuhotaan yksikön paperisilppurissa. Tietoturvasuunnitelma ja -seloste on laadittu.

5.6 MUUT ASIAKAS- JA TOIMINTATURVALLISUUDEN RISKIT

- Lainsäädäntö
- Vallalla oleva arvomaailma
- Kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen
- Maailmanlaajuiset poikkeusolot
- Poikkeusolot (sääilmiöt, epidemiat, paikalliset poikkeusolot)

Asiakasturvallisuuden varmistamiseksi ja ulkopuolisiin uhkatilanteisiin varautumiseksi perhekodin piha-alueelle on asennettu tallentava kameravalvontajärjestelmä. Lisäksi käytössä on Securitas-vartijakutsujärjestelmä, jolla voidaan tarvittaessa kutsua apua painiketta painamalla. Kamerat on asennettu etupihan autotallin ulkoseinään (kaksi kameraa) ja takapihalle (yksi kamera). Kameroiden näyttöpääte on kodinhoitohuoneessa olevassa lukollisessa kaapissa. Kamerat ja vartijakutsuhälytysjärjestelmä on hankittu ulkoisen uhan kuten rikollisuuden, varkauksien ja ilkivallan ehkäisyä varten sekä lasten turvallisuuden edistämiseksi.

Asiakasturvallisuus voi vaarantua lapsen päätöksestä poistua luvatta perhekodista. Tällaista tilannetta varten on tehty toimintaohjeet: Ohje luvatta poistumisen varalle.

Lääkehoidon keskeisiä riskejä ovat esimerkiksi väärä lääke, väärä annos, väärä antoajankohta, lääkkeen antamatta jääminen, tiedonkulun puutteet ja lääkkeiden väärinkäyttö. Riskejä hallitaan ajantasaisilla lääkelistoilla, nimikoiduilla lääkkeiden säilytysratkaisuilla, voimassa olevilla lääkeluvilla, valvotulla lääkkeenannolla, huumausainelääkkeiden kulutusseurannalla sekä poikkeamien kirjaamisella ja käsittelyllä. Lääkehoidossa toimitaan erillisen lääkehoitosuunnitelman mukaisesti.

Tartuntatautien leviämisen riskiä ehkäistään hyvällä käsihygienialla, säännöllisellä puhtaanapidolla ja noudattamalla terveydenhuollon sekä viranomaisten ohjeita. Perhekodissa noudatetaan hyvää käsihygieniaa, elintarvikehygieniaa sekä tartuntatautien ehkäisyä koskevia viranomaisohjeita. Henkilöstö ohjaa lapsia hygieniakäytännöissä heidän ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Tartuntatautitilanteissa tehostetaan puhtaanapitoa ja toimitaan terveydenhuollon sekä viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti. Hygieniakäytäntöjen toteutumista seurataan päivittäisessä toiminnassa.

Asiakkailla ja heidän omaisillaan on mahdollista kertoa havaitsemistaan epäkohdista tai riskeistä perhekotivanhemmille tai työntekijöille suullisesti tai lähettämällä sähköpostia tai ilmoittamalla asiasta sosiaalityöntekijälle. Mahdolliset turvallisuuteen liittyvät muutostyöt tehdään viranomaisten ohjeiden ja säännösten mukaan. Asiakasturvallisuuteen liittyvien suunnitelmien tarkastelua tehdään säännöllisesti riskien ennaltaehkäisemiseksi. Perhekotivanhemmat kirjaavat haittatapahtumat ja tiedottavat asiasta tarvittaessa myös sosiaalityöntekijöitä ja vanhempia/ huoltajia ym. yhteistyötahoja.

Perhekotivanhemmat pitävät huolen, että työntekijät perehtyvät laadittuihin ohjeisiin ja suunnitelmiin. Ohjeet ja suunnitelmat tarkistetaan ja päivitetään vuosittain ja aina tarvittaessa. Työntekijät ilmoittavat viipymättä havaituista epäkohdista perhekotivanhemmille. Suunnitelmista, muutoksista sekä esiin tulleista epäkohdista, perhekotivanhemmat informoivat ikä- ja kehitystason mukaisesti perhekodin lapsia ja nuoria. Kriisitilanteissa toimiminen on keskeisessä osassa. Pyritään ennakoivaan ja ennaltaehkäisevään toimintaan riskien ja vaaratilanteiden välttämiseksi. Epäkohdat, laatupoikkeamat ja ns. läheltä piti -tilanteet käydään pikimmiten läpi, heti kun tilanteesta on selvitty. Haittatapahtumat ja läheltä piti -tilanteet käydään lävitse asianosaisten kanssa ja yhdessä mietitään ja yritetään löytää ratkaisua, miten tilanne olisi pystytty välttämään.

6. HENKILÖSTÖ

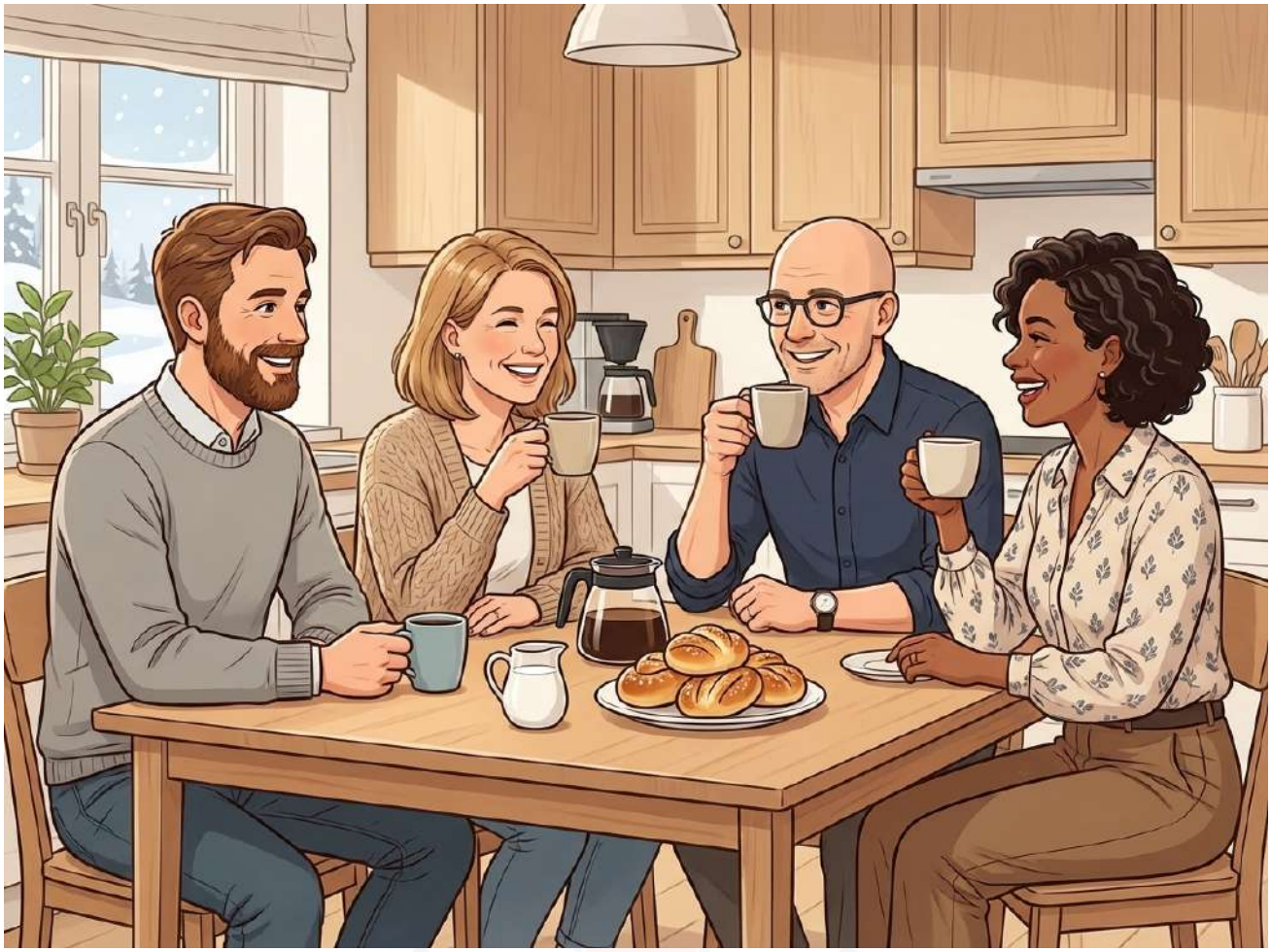

Perhekodissa työskentelee viisi työntekijää. Perhekotivanhempina toimivat vastaava ohjaaja Petra Petrelius-Tikkala ja toimitusjohtaja Heikki Tikkala. Petra on koulutukseltaan sosionomi (AMK), ja hän on suorittanut myös mielenterveys- ja päihdealan ammattitutkinnon sekä kehitysvammaistenhoitajakoulutuksen. Heikillä on mielenterveys- ja päihdealan ammattitutkinto. Molemmilla on usean vuoden kokemus perhekotityöstä.

Lisäksi perhekodissa työskentelee kaksi kokoaikaista ohjaajaa, joista toinen on koulutukseltaan sosionomi (AMK) ja toinen yhteisöpedagogi. Lomittajina ja tarvittaessa lisäapuna toimivat lähihoitaja sekä sosionomi (AMK). Lisäksi nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja toimii tarvittaessa perhekotivanhempien sijaisena.

Palveluyksikön vastuuhenkilö varmistaa ennen työn aloittamista työntekijän henkilöllisyyden, koulutuksen, työkokemuksen ja tehtävään soveltuvuuden. Sosiaalihuollon ammattihenkilöiden ammattioikeudet tarkistetaan Valviran ylläpitämästä sosiaalihuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteristä. Lasten kanssa työskenteleviltä tarkistetaan rikosrekisteriote lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain mukaisesti.

Työntekijöiltä edellytetään tehtävien hoitamiseen riittävää suomen kielen suullista ja kirjallista taitoa. Henkilöstön osaamista seurataan päivittäisessä työssä, työyhteisön palavereissa ja saadun palautteen perusteella. Havaitut osaamispuutteet käsitellään viivytyksettä, ja osaamista vahvistetaan ohjauksella, perehdytyksellä ja tarvittavalla täydennyskoulutuksella. Osaamisen riittävyys varmistetaan ennen työntekijän itsenäistä työskentelyä.

Uusi työntekijä perehdytetään ennen itsenäistä työskentelyä perhekodin toimintaan, lasten yksilöllisiin tarpeisiin, asiakasturvallisuuteen, omavalvontaan, tietosuojaan, kirjaamiseen, lääkehoitoon, pelastus- ja turvallisuusohjeisiin, ilmoitusvelvollisuuksiin sekä omiin työtehtäviinsä. Perehdytys dokumentoidaan. Henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään työnohjauksella, täydennyskoulutuksella ja säännöllisellä ohjauksella.

Perhekoti Villa Tyynissä ei ole tällä hetkellä opiskelijoita harjoittelussa. Jos perhekotiin tulee opiskelija, hänelle nimetään ohjaaja ja hänet perehdytetään perhekodin toimintaan, turvallisuuskäytäntöihin, salassapitoon ja tietosuojaan. Opiskelija työskentelee nimetyn ohjaajan ohjauksessa ja valvonnassa osaamisensa ja opintojensa vaiheen mukaisesti.

Henkilöstön määrä ja työvuorojen kokoonpano suunnitellaan lasten lukumäärän, iän, kehitystason, yksilöllisten tarpeiden, asiakassuunnitelmien ja kulloisenkin toiminnan perusteella. Henkilöstön riittävyyttä seurataan päivittäin. Äkillisissä poissaoloissa käytetään ensisijaisesti perhekodin toiminnan ja lasten tarpeet tuntevia sijaisia. Jos riittävää henkilöstöä ei saada järjestettyä, vastuuhenkilö arvioi välittömästi, miten tarvittava henkilöstö voidaan turvata ja voidaanko toiminta toteuttaa turvallisesti.

Henkilöstön rekrytointia koskevat periaatteet

Henkilöstön rekrytoinnissa varmistetaan, että henkilöstön määrä, koulutus, ammattitaito ja työkokemus vastaavat Perhekoti Villa Tyynin toiminnan luonnetta sekä hoidossa ja kasvatuksessa olevien lasten yksilöllisiä tarpeita. Hoito- ja kasvatustehtävissä työskentelevästä henkilöstöstä yli puolella on tehtävään soveltuva korkeakoulututkinto, vähintään alempi korkeakoulututkinto, kuten sosionomi (AMK).

Rekrytoinnissa pyritään löytämään henkilöitä, joilla on aikaisempaa kokemusta lastensuojelun hoito- ja kasvatustyöstä ja/tai sijaishuollosta. Eduksi katsotaan kokemus neuropsykiatrisesti oireilevien, traumataustaisten ja erityistä tukea tarvitsevien lasten hoidosta ja kasvatuksesta.

Työntekijältä edellytetään hyviä vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, riittävää suullista ja kirjallista suomen kielen taitoa sekä valmiutta työskennellä perhekodin yhteisöllisessä arjessa. Rekrytoinnissa arvioidaan hakijan ammatillisen osaamisen lisäksi hänen soveltuvuuttaan tehtävään, motivaatiotaan, lapsilähtöistä työotettaan sekä valmiuttaan sitoutua työhön ja yhteisesti sovittuihin toimintaperiaatteisiin.

Ennen työsuhteen alkamista tarkistetaan työntekijän henkilöllisyys, tutkinto- ja työtodistukset sekä tehtävän edellyttämät ammattioikeudet. Sosiaalihuollon ammattihenkilön ammattioikeus tarkistetaan JulkiSuosikista ja terveydenhuollon ammattihenkilön ammattioikeus tarvittaessa JulkiTerhikistä. Lasten kanssa työskentelevältä tarkistetaan lisäksi rikostaustaote lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Lääkehoitoon osallistuvan työntekijän lääkehoidon koulutus ja osaaminen varmistetaan ennen lääkehoitotehtävien aloittamista. Työntekijä perehdytetään Perhekoti Villa Tyynin lääkehoitosuunnitelmaan sekä lasten yksilölliseen lääkehoitoon. Lääkehoitoa saa toteuttaa vain oman koulutuksensa, varmistetun osaamisensa ja voimassa olevan lääkehoitolupansa mukaisesti. Tarvittava osaaminen varmistetaan riittävällä teoriaopinnoilla ja käytännön näytöillä lääkehoitosuunnitelmassa kuvatulla tavalla.

Työsopimuksessa sovitaan lain sallimasta enimmäispituisesta koeajasta. Koeajan aikana arvioidaan työntekijän osaamista, toimintatapoja ja soveltuvuutta tehtävään sekä hänen kykyään toimia turvallisesti, lapsilähtöisesti ja yhteistyössä lasten, työyhteisön ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Työntekijälle annetaan koeaikana perehdytystä, ohjausta ja palautetta.

7. TOIMITILAT, VÄLINEET JA TURVALLISUUS

Perhekoti Villa Tyyni sijaitsee Kempeleen keskustan tuntumassa rauhallisella paikalla Savikorvessa Savitiellä. Lähin koulu on uudessa Kirkonkylätalossa toimiva Kirkonkylän koulu, jossa on sekä ala- ja yläaste. Matkaa koululle on vähän reilu kilometri. Lähimmälle bussipysäkille on noin 300 metriä. Ouluun on alle 10 kilometriä ja moottoritietä pitkin matkan taittaa 20 minuuttiin.

Perhekodin kiinteistönä on vuonna 2000 valmistunut omakotitalo. Päärakennus on kahdessa kerroksessa ja asuinneliöitä on 300 neliötä. Perhekodin pihassa on tilaa harrastaa ja leikkiä sillä tontin pinta-ala on 5400 neliötä. Päärakennuksessa on jokaisella lapsella oma vähintään 12 neliön huone, suurimmat lastenhuoneet ovat 16 neliötä. Yhteisiä tiloja oleskeluun, leikkimiseen ja pelaamiseen ovat yläkerran aula ja olohuone. Näiden lisäksi päärakennuksen keittiö on moderni ja tilava, joka soveltuu mainiosti niin yhteiseen ruoanlaittoon ja ruokailuun kuin juhliinkin.

Sivurakennuksessa on myös erillinen asunto, jossa on perhekodin toimisto ja henkilökunnan tilat. Asunto toimii myös perhekotivanhempien ja työntekijöiden virkistäytymis- ja taukotiloina. Asunnossa pidetään mm. palavereita ja lapsi voi tavata siellä rauhassa läheisiään tai kahden kesken sosiaalityöntekijää. Kiinteistön sivurakennuksessa on iso autotalli, josta löytyy kuntosali.

Tiloja käyttävät vain perhekodissa asuvat, sijoitetut lapset ja perhekotivanhemmat sekä työntekijät. Lapsen henkilökohtaista huonetta ei käytetä muuhun tarkoitukseen, jos lapsi on pitkään poissa.

Tilojen turvallisuutta, terveellisyyttä, soveltuvuutta ja asianmukaista käyttöä arvioidaan päivittäisessä toiminnassa sekä määräaikaisissa tarkastuksissa. Kiinteistön kunnossapidosta ja turvallisuudesta vastaa Heikki Tikkala. Henkilöstö ilmoittaa havaitsemistaan vioista, puutteista ja turvallisuusriskeistä viipymättä hänelle. Kiireelliset turvallisuutta vaarantavat puutteet korjataan tai niiden käyttö estetään välittömästi.

Kiinteistön, ilmanvaihdon, lämmityksen, sähkölaitteiden, paloturvallisuusvälineiden ja muiden turvallisuuteen vaikuttavien järjestelmien huollot ja tarkastukset toteutetaan valmistajien ohjeiden ja viranomaisvaatimusten mukaisesti. Tarkastukset ja keskeiset huoltotoimenpiteet dokumentoidaan.

Palveluyksikössä käytettävien välineiden soveltuvuus ja turvallisuus varmistetaan ennen käyttöönottoa ja käytön aikana. Viallinen tai turvallisuusriskin muodostava väline poistetaan käytöstä. Henkilöstö perehdytetään sellaisten välineiden käyttöön, joiden turvallinen käyttäminen edellyttää erityistä osaamista.

Lapsen yksityisyyttä kunnioitetaan kaikissa tiloissa. Jokaisella lapsella on oma henkilökohtainen huone, eikä sitä käytetä muiden henkilöiden tarpeisiin lapsen poissaolon aikana. Lapsen ja hänen läheistensä sekä sosiaalityöntekijän tapaamisille järjestetään tarvittaessa rauhallinen ja yksityisyyden turvaava tila.

Lääkinnälliset laitteet

Perhekoti Villa Tyynissä käytettävien lääkinnällisten laitteiden asianmukaisuus ja toimintakunto varmistetaan ennen käyttöä. Laitteita käytetään ja säilytetään valmistajan ohjeiden mukaisesti. Epäkuntoinen tai epäluotettavasti toimiva laite poistetaan käytöstä ja korvataan uudella.

Laitteisiin liittyvistä vioista ja vaaratilanteista ilmoitetaan lääkinnällisistä laitteista vastaavalle henkilölle. Vaaratilanteet käsitellään ja ilmoitetaan tarvittaessa Fimealle ja valmistajalle lääkinnällisistä laitteista annetun lain (719/2021) mukaisesti.

Lääkinnällisistä laitteista annetun lain mukaisten velvoitteiden noudattamisesta vastaa Petra Petrelius-Tikkala.

8. LASTEN ASEMA JA OIKEUDET

Perhekoti Villa Tyynissä lapselle tarjotaan turvallinen, vakaa ja hänen tarpeitaan vastaava kasvuympäristö. Lapsen ikä, kehitystaso, tausta, kieli, kulttuuri, vakaumus ja yksilöllinen tilanne otetaan huomioon hoidossa ja kasvatuksessa. Lasta kohdellaan kunnioittavasti ja yhdenvertaisesti.

Lapsen mielipide selvitetään ja otetaan huomioon häntä koskevissa asioissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Hänelle kerrotaan häntä koskevista asioista ymmärrettävällä tavalla. Lapsen yksityisyyttä, osallisuutta ja itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan ja tuetaan osana perhekodin arkea.

Lasta tuetaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti tunnistamaan omat yksityisyytensä rajat ja suojaamaan henkilökohtaisia asioitaan perhekotiyhteisössä. Vastuu lapsen yksityisyyden turvaamisesta on kuitenkin perhekodin aikuisilla.

Lapsi otetaan ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti mukaan omien tavoitteidensa ja tilanteensa käsittelyyn. Perhekodin hyvää kohtelua koskevia periaatteita ja toimintatapoja käsitellään ja arvioidaan yhdessä lasten kanssa.

Epäasialliseen kohteluun puuttuminen

Jos lapsen kohtelussa havaitaan tai epäillään epäkohtaa, asia otetaan viipymättä käsiteltäväksi. Tilanne selvitetään lapsen kanssa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti sekä tarvittaessa muiden asianosaisten kanssa. Tapahtumat ja asian käsittely kirjataan asianmukaisesti.

Asiasta ilmoitetaan tilanteen edellyttämällä tavalla lapsen huoltajalle ja lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Samalla arvioidaan tarvittavat korjaavat toimenpiteet ja se, onko perhekodin toimintatapoja muutettava. Sovittujen toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta seurataan.

Lapselle ja hänen huoltajalleen kerrotaan mahdollisuudesta tehdä kohtelusta tai palvelusta muistutus. Muistutusten käsittely kuvataan tarkemmin kohdassa 9.

Kasvatukselliset rajat ja yhteydenpidon rajoittaminen

Perhekoti Villa Tyyni on ammatillinen perhekoti, joka ei ole lastensuojelulaitos. Perhekodissa ei käytetä lastensuojelulain mukaisia laitoshuollon rajoitustoimenpiteitä.

Arjen kasvatukselliset rajat perustuvat tavanomaiseen kasvatukseen ja huolenpitoon. Niiden tulee olla lapsen ikään, kehitystasoon ja yksilölliseen tilanteeseen nähden perusteltuja, oikeasuhtaisia ja lapsen edun mukaisia. Kasvatuksellisia rajoja ei käytetä rangaistuksena, eivätkä ne saa tosiasiallisesti muodostua lastensuojelulaissa tarkoitetuiksi rajoitustoimenpiteiksi.

Lapsen yhteydenpitoa voidaan rajoittaa vain lastensuojelulain nojalla tehdyn kirjallisen ja määräaikaisen viranomaispäätöksen perusteella. Perhekodissa toimitaan päätöksen mukaisesti eikä itsenäisesti päätä yhteydenpidon rajoittamisesta tai laajenna päätöksessä määrättyä rajoitusta. Epäselvissä tilanteissa toimintatapa varmistetaan lapsen asioista vastaavalta sosiaalityöntekijältä.

Asiakassuunnitelma sekä hoito- ja kasvatussuunnitelma

Lapsen hoito ja kasvatus perustuvat hänen asiakassuunnitelmaansa. Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä vastaa asiakassuunnitelman laatimisesta ja tarkistamisesta. Perhekoti Villa Tyyni osallistuu suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen yhteistyössä lapsen, hänen huoltajiensa ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa.

Asiakassuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa erillisellä hoito- ja kasvatussuunnitelmalla. Se laaditaan yhteistyössä lapsen kanssa, ja mahdollisuuksien mukaan sen laatimiseen osallistuvat myös lapsen huoltajat. Suunnitelmien toteutumista seurataan päivittäisessä työskentelyssä, asiakaskirjauksissa ja yhteisissä neuvotteluissa.

Yhteydenpito ja sosiaalityöntekijän tapaaminen

Lapsen oikeutta pitää yhteyttä vanhempiinsa, sisaruksiinsa ja muihin hänelle läheisiin henkilöihin tuetaan asiakassuunnitelman ja mahdollisten yhteydenpidon rajoittamista koskevien viranomaispäätösten mukaisesti.

Lapselle turvataan hänen yhteydenpitoonsa tarvittavat viestintävälineet. Välineiden käytössä annettava kasvatuksellinen ohjaus toteutetaan lapsen ikä, kehitystaso, yksilöllinen tilanne ja oikeus yhteydenpitoon huomioon ottaen.

Lapselle järjestetään mahdollisuus tavata lapsen asioista vastaavaa sosiaalityöntekijää henkilökohtaisesti ja tarvittaessa kahden kesken ilman perhekodin henkilöstön tai muiden henkilöiden läsnäoloa.

Perhekoti Villa Tyyni tukee asiakassuunnitelmassa sovittujen kotikäyntien ja läheisten tapaamisten toteutumista järjestämällä tarvittaessa kuljetuksen tai korvaamalla julkisen liikenteen matkaliput sovitun käytännön mukaisesti.

Käyttövarat

Sijaishuollossa olevalle lapselle annetaan hänen omaan käyttöönsä lastensuojelulain mukaiset käyttövarat. Käyttövarojen maksaminen ja niiden seuranta toteutetaan sijoittaneen hyvinvointialueen ohjeiden mukaisesti. Lapsella on oikeus päättää käyttövarojensa käyttämisestä ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti.

Sosiaaliasiavastaavan yhteystiedot

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaava neuvoo asiakkaan asemaan ja oikeuksiin liittyvissä asioissa sekä tarvittaessa avustaa muistutuksen tekemisessä. Palvelu on maksutonta ja puolueetonta.

Palvelunumero: 08 669 0600
Puhelinaika: maanantaista perjantaihin klo 9–11

Lapselle ja hänen huoltajalleen annetaan tarvittaessa myös lapsen sijoittaneen hyvinvointialueen sosiaaliasiavastaavan ajantasaiset yhteystiedot.

9. ASIAKASTYÖN LAADUN VARMISTAMINEN

Lapsen arki, hoito ja kasvatus

Perhekodissa eletään kodinomaista elämää arkirutiineineen. Selkeä arjen rytmi, tuttujen rutiinien toistuvuus ja ennakoitavuus auttavat lasta tietämään mitä kulloinkin tapahtuu ja mitä tehdään seuraavaksi sekä luovat turvallisen perustan lapsen kasvulle ja kehitykselle.

Aikuisten ohjauksen avulla lapset oppivat huolehtimaan perustarpeistaan. Riittävään lepoon, terveelliseen ravintoon, liikuntaan sekä mielekkääseen vapaa-aikaan panostamalla tuetaan lapsen fyysistä terveyttä ja psyykkistä hyvinvointia. Päivän rytmi, rutiinit ja myönteinen vuorovaikutus arjessa luovat turvallisuutta ja tasapainoa lapsen elämään ja vahvistavat lapsen selviytymistä arjessa.

Perhekodissa ohjataan terveellisiin elämäntapoihin, joilla on vaikutus kokonaisvaltaiseen toimintakykyyn. Terveellisten elämäntapojen oppiminen antaa mallin myös tulevaisuudelle nuoruuteen ja aikuisuuteen sekä suojaa hyvinvointia yllättävien kriisien ja vastoinkäymisten keskellä.

Perhekodissa on säännölliset ruokailuajat. Ruoka valmistetaan itse terveellisistä, monipuolisista ja laadukkaista raaka-aineista. Lapselle tarjotaan päivän aikana viisi ateriaa. Koulupäivinä koululounas muodostaa yhden päivän aterioista, jolloin perhekodissa tarjotaan neljä ateriaa. Lasten ruokailua seurataan tavanomaisen kodin tavoin. Erityisruokavaliot huomioidaan ruokalistan suunnittelussa ja ruoanvalmistuksessa.

Lasta tuetaan koulunkäymisessä. Koulun opettajien ja rehtorin kanssa ollaan tiiviissä yhteistyössä niin Wilma- viestien kuin yhteisten palavereiden merkeissä sekä tarvittaessa puhelimitse.

Kempeleessä on monipuoliset harrastusmahdollisuudet, ja vaihtoehtoja löytyy myös läheltä Oulusta. Lapsia kannustetaan ja tuetaan mielekkään harrastuksen löytämisessä. Jokaiselle lapselle etsitään hänen kiinnostuksensa ja yksilöllisen tilanteensa mukainen harrastus. Liikunnalliseen vapaa-aikaan kannustetaan osana terveellisiä elämäntapoja. Perhekodissa huolehditaan sovitun harrastustoiminnan toteutumisesta, yhteydenpidosta harrastuksen järjestäjiin sekä tarvittavista kuljetuksista.

Lapsen perusterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto järjestetään ensisijaisesti julkisissa terveyspalveluissa. Lapsen kouluterveydenhuolto järjestetään Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen palveluna lapsen koulupaikan mukaisesti. Kiireellistä hoitoa vaativissa tilanteissa lapselle järjestetään tilanteen edellyttämä päivystyksellinen hoito esimerkiksi Kempeleen terveyskeskuksessa tai Oulun seudun yhteispäivystyksessä.

Perhekoti Villa Tyynin lääkehoitosuunnitelma on päivitetty 4.8.2026. Suunnitelman laatimisesta, toteutumisesta ja seurannasta palveluyksikössä vastaa vastaava ohjaaja Petra Petrelius-Tikkala. Suunnitelman ja lääkeluvat tarkistaa ja allekirjoittaa Medics24:n lääkäri. Lääkehoitoon osallistuvat vain työntekijät, joiden koulutus, perehdytys, osaaminen ja voimassa oleva lääkelupa oikeuttavat heidät toteuttamaan kyseisiä lääkehoidon tehtäviä.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on lasten- ja nuorisopsykiatrian palveluja, joiden kautta lapselle voidaan järjestää hänen tarvitsemiaan tutkimus-, hoito- ja terapiapalveluja. Oulun yliopistollisen sairaalan yhteydessä toimiva vaativien erityispalvelujen osaamiskeskus Konsti tarjoaa moniammatillista tukea asiakkaalle ja hänen verkostolleen.

Hygieniakäytännöt

Hygieniakäytännöt toteutetaan lasten yksilöllisten tarpeiden sekä hoito- ja kasvatussuunnitelmien mukaisesti. Perhekodissa lapset ja aikuiset pesevät kätensä vedellä ja saippualla perhekotiin tullessaan, ennen ruokailua, WC-käynnin jälkeen sekä käsien likaantuessa. Aikuiset ohjaavat ja tarvittaessa valvovat lasten käsienpesua lapsen iän ja yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Lapsilla on henkilökohtaiset hygieniavälineet ja pyyhkeet. Peseytyminen, vaatehuolto ja muu henkilökohtainen hygienia toteutetaan lapsen yksilöllisten tarpeiden sekä hoito- ja kasvatussuunnitelman mukaisesti. Aikuiset vastaavat lasten vaatehuollosta ja tukevat lapsia ikätasoiseen omatoimisuuteen.

Perhekodissa huolehditaan tilojen, kosketuspintojen ja yhteiskäyttöisten välineiden säännöllisestä puhdistamisesta. Tartuntatautitilanteissa hygieniaa tehostetaan terveydenhuollon ja viranomaisten antamien ohjeiden mukaisesti.

Asiakaspalaute

Perhekoti Villa Tyyni kerää asiakaspalautetta ja käsittelee saadun palautteen osana omavalvontaa. Palautetta hyödynnetään palvelun laadun jatkuvassa seurannassa ja toiminnan kehittämisessä. Perhekoti esittää pyydettäessä tilaajalle yhteenvedon asiakaspalautteesta ja sen perusteella toteutetuista tai suunnitelluista kehittämistoimenpiteistä.

Muistutusten käsittely

Lapsille heidän ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti sekä heidän huoltajilleen tiedotetaan mahdollisuudesta tehdä palvelua tai kohtelua koskeva muistutus. Muistutusten käsittelystä vastaa Perhekoti Villa Tyynin vastaava ohjaaja Petra Petrelius-Tikkala. Hänen poissa ollessaan tai ollessaan asiassa esteellinen käsittelystä vastaa toimitusjohtaja Heikki Tikkala.

Perhekoti Villa Tyynille saapunut muistutus kirjataan ja käsitellään viipymättä, puolueettomasti ja asian edellyttämässä laajuudessa. Asian selvittämiseksi kuullaan tarvittaessa muistutuksen tekijää, lasta hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti sekä asiaan liittyviä työntekijöitä. Lisäksi tarkastetaan tarvittavat asiakirjat ja kirjaukset.

Muistutukseen annetaan perusteltu kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa. Perhekoti toimittaa itseensä kohdistuneet muistutukset ja niihin annetut vastaukset tilaajalle tiedoksi sekä noudattaa tilaajan mahdollisesti antamia tarkempia toimittamisohjeita.

Muistutuksen käsittelystä, vastauksesta ja sen perusteella sovituista korjaavista toimenpiteistä tehdään tarvittavat kirjaukset. Asiakirjat säilytetään tietoturvallisesti salassapitoa ja tietosuojaa koskevien vaatimusten mukaisesti. Muistutusten käsittelyaikoja ja sovittujen korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan. Muistutuksista saadut havainnot hyödynnetään toiminnan laadun ja asiakasturvallisuuden kehittämisessä sekä omavalvonnan seurannassa.

Henkilöstön ilmoitusvelvollisuus ja epäkohtien käsittely

Henkilöstöä kannustetaan tuomaan avoimesti esille toiminnassa havaitsemiaan epäkohtia, niiden uhkia ja kehittämistarpeita. Jokaisella henkilöstöön kuuluvalla on vastuu puuttua havaitsemaansa epäkohtaan ja ilmoittaa siitä viipymättä palveluyksikön vastuuhenkilölle tai muulle toiminnan valvonnasta vastaavalle henkilölle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023) 29 §:n mukaan henkilöstöön kuuluvan on ilmoitettava, jos hän tehtävässään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan, ilmeisen epäkohdan uhan tai muun lainvastaisuuden lapsen sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoitettavia asioita voivat olla esimerkiksi lapsen epäasiallinen tai loukkaava kohtelu, lapsen oikeuksien toteutumatta jääminen, puutteet hoidossa, kasvatuksessa, valvonnassa tai turvallisuudessa, henkilöstön riittämättömyys tai osaamisen puute sekä lääkehoitoon liittyvä epäkohta. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös tilannetta, jossa epäkohta ei ole vielä toteutunut mutta sen syntymisen vaara on ilmeinen.

Kiireellisessä tilanteessa henkilöstö ryhtyy ensin välttämättömiin toimenpiteisiin lapsen turvallisuuden varmistamiseksi. Epäkohdasta ilmoittaminen ei poista velvollisuutta puuttua tilanteeseen välittömästi.

Ilmoituksen vastaanottanut henkilö selvittää asian ja saattaa sen palveluntuottajan tietoon. Palveluntuottaja ja palveluyksikön vastuuhenkilö ryhtyvät viipymättä tarvittaviin toimenpiteisiin epäkohdan, sen uhan tai muun lainvastaisuuden poistamiseksi. Tarvittaessa asiasta ilmoitetaan lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle ja palvelunjärjestäjälle.

Jos epäkohtaa, sen ilmeistä uhkaa tai muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä, ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta valvontaviranomaiselle. Myös ilmoituksen tehnyt henkilöstön jäsen voi tällöin ilmoittaa asiasta valvontaviranomaiselle salassapitosäännösten estämättä.

Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen vuoksi. Henkilöstölle ja sijaisille kerrotaan ilmoitusvelvollisuudesta ja Villa Tyynissä noudatettavasta menettelystä perehdytyksen yhteydessä.

Arjen työssä havaittu epäkohta korjataan heti, jos se voidaan tehdä turvallisesti ja asianmukaisesti. Havainto tuodaan vastuuhenkilön tietoon ja tarvittaessa käsitellään henkilöstöpalaverissa tai työnohjauksessa. Epäkohdan vakavuus, vaikutukset lapsiin ja tarvittavat jatkotoimenpiteet arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Toimintakulttuuriin, toimintatapoihin tai asiakasturvallisuuteen liittyvät puutteet käsitellään avoimesti työyhteisössä. Yhdessä sovitaan korjaavista toimenpiteistä, niiden toteuttamisesta, vastuista ja seurannasta. Toimintatapojen muutoksista tiedotetaan koko henkilöstölle sekä tarvittaessa hoidossa oleville lapsille heidän ikänsä ja kehitystasonsa huomioiden. Epäkohtien havaitseminen, esille tuominen ja niihin puuttuminen kuuluvat jokaiselle työyhteisön jäsenelle.

Epäkohtien käsittelystä saatua tietoa hyödynnetään omavalvonnassa, henkilöstön perehdytyksessä, toiminnan kehittämisessä ja vastaavien tilanteiden ehkäisemisessä. Perhekoti Villa Tyyni kuuluu Ammatillisten Perhekotien Liitto ry:hyn, jonka kautta henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua täydennyskoulutukseen ja vertaisryhmätoimintaan.

10. ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY JA TIETOSUOJA

Perhekoti Villa Tyyni noudattaa asiakastietojen käsittelyssä voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettua lakia (703/2023), rekisterinpitäjän antamia ohjeita sekä osapuolten välistä sopimusta.

Perhekoti Pesusieni Oy huolehtii omassa organisaatiossaan henkilötietojen käsittelyn ohjauksesta ja valvonnasta sekä käyttöoikeuksien asianmukaisesta hallinnasta.

Perhekodissa käytetään Nappula-asiakastietojärjestelmää. Järjestelmään tehdään lapsen palvelun toteuttamisen edellyttämät asiakaskirjaukset, kuten päivittäis- ja tapauskirjaukset sekä sovitut seuranta- ja raportointimerkinnät. Kirjaukset tehdään viivytyksettä, huolellisesti ja lapsen hoidon, kasvatuksen ja palvelun toteuttamisen kannalta riittävässä laajuudessa.

Raportointi lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle toteutetaan sovittuina kausikoosteina ja tarvittaessa muulla rekisterinpitäjän ohjeistamalla tavalla.

Tietoturvasuunnitelma ja poikkeamat

Perhekoti Villa Tyynille on laadittu tietoturvasuunnitelma toukokuussa 2020. Suunnitelma on päivitetty viimeksi heinäkuussa 2026 vastaamaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain (703/2023) ja THL:n määräyksen 3/2024 vaatimuksia. Tietoturvasuunnitelman toteutumisesta palveluyksikössä vastaa Heikki Tikkala.

Suunnitelman toteutumista seurataan osana palveluyksikön toimintaa, henkilöstön perehdytystä ja tietoturvapoikkeamien käsittelyä. Suunnitelmaa tarkastellaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa toiminnan, tietojärjestelmien, riskien tai viranomaisohjeiden muuttuessa.

Henkilöstö ilmoittaa havaitsemistaan tietosuoja- ja tietoturvapoikkeamista viipymättä Heikki Tikkalalle. Poikkeamat selvitetään ja dokumentoidaan, ja tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään viivytyksettä. Tarvittavat ilmoitukset tehdään rekisterinpitäjälle ja toimivaltaisille viranomaisille lainsäädännön ja tietoturvasuunnitelman mukaisesti. Tietojärjestelmän häiriö- ja käyttökatkotilanteissa toimitaan yksikön jatkuvuus- ja varautumisohjeiden mukaisesti.

Käyttöoikeudet ja käyttöympäristö

Jokaisella Nappula-järjestelmän käyttäjällä on henkilökohtainen käyttäjätunnus. Käyttöoikeudet määritellään työntekijän työtehtävien mukaisesti, eikä käyttäjätunnuksia tai salasanoja luovuteta toisille. Käyttöoikeudet tarkistetaan tehtävien muuttuessa ja poistetaan viivytyksettä käyttöoikeuden perusteen päättyessä. Järjestelmän käyttöä valvotaan tarvittaessa lokitietojen avulla.

Asiakastietojen käsittelyyn käytettävät työasemat ja mobiililaitteet ovat yrityksen hallinnassa ja asianmukaisesti suojattuja. Asiakastietoja käsitellään vain työtehtävien edellyttämässä laajuudessa. Paperiset asiakasasiakirjat ja muut salassa pidettävät aineistot säilytetään lukituissa säilytystiloissa.

Perehdytys, salassapito ja lapsen oikeudet

Henkilöstö perehdytetään asiakastietojen kirjaamiseen, tietojärjestelmien käyttöön, tietosuojaan, salassapitoon ja asiakastietojen turvalliseen käsittelyyn. Lisäperehdytystä annetaan tarvittaessa järjestelmä-, ohjelmisto- ja toimintatapamuutosten yhteydessä.

Asiakasasiakirjat ovat salassa pidettäviä, ja henkilöstöä sitoo lakisääteinen salassapito- ja vaitiolovelvollisuus. Jokainen työntekijä allekirjoittaa lisäksi vaitiolositoumuksen. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus säilyvät myös tehtävän tai palvelussuhteen päättymisen jälkeen.

Asiakastietoja käsitellään ja luovutetaan vain työtehtävien, voimassa olevan lainsäädännön, rekisterinpitäjän ohjeiden ja osapuolten välisen sopimuksen mukaisesti.

Lapselle kerrotaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti asiakastietojensa käsittelystä, henkilöstön salassapito- ja vaitiolovelvollisuudesta, tietojen mahdollisen luovuttamisen perusteista sekä lapsen tietosuojaan liittyvistä oikeuksista.

Lapsen sijoituksen päättyessä asiakasasiakirjat toimitetaan tai palautetaan hyvinvointialueelle sen antamien ohjeiden ja osapuolten välisen sopimuksen mukaisesti. Perhekotiin ei jätetä asiakasasiakirjojen tarpeettomia jäljennöksiä.

Tietosuoja-asioiden yhteyshenkilö

Perhekoti Pesusieni Oy:n tietosuoja-asioiden yhteyshenkilönä toimii Heikki Tikkala.
Puhelin: 040 041 5446
Sähköposti: perhekoti@villatyyni.fi

Palveluyksikön asiakastietojen käsittelyä koskevasta ohjeistuksesta vastaavana johtajana toimii Heikki Tikkala.

11. OSTOPALVELUT JA ALIHANKINTA

Perhekoti Villa Tyynin palvelutoiminnassa ei käytetä alihankintana tuotettuja palveluja.